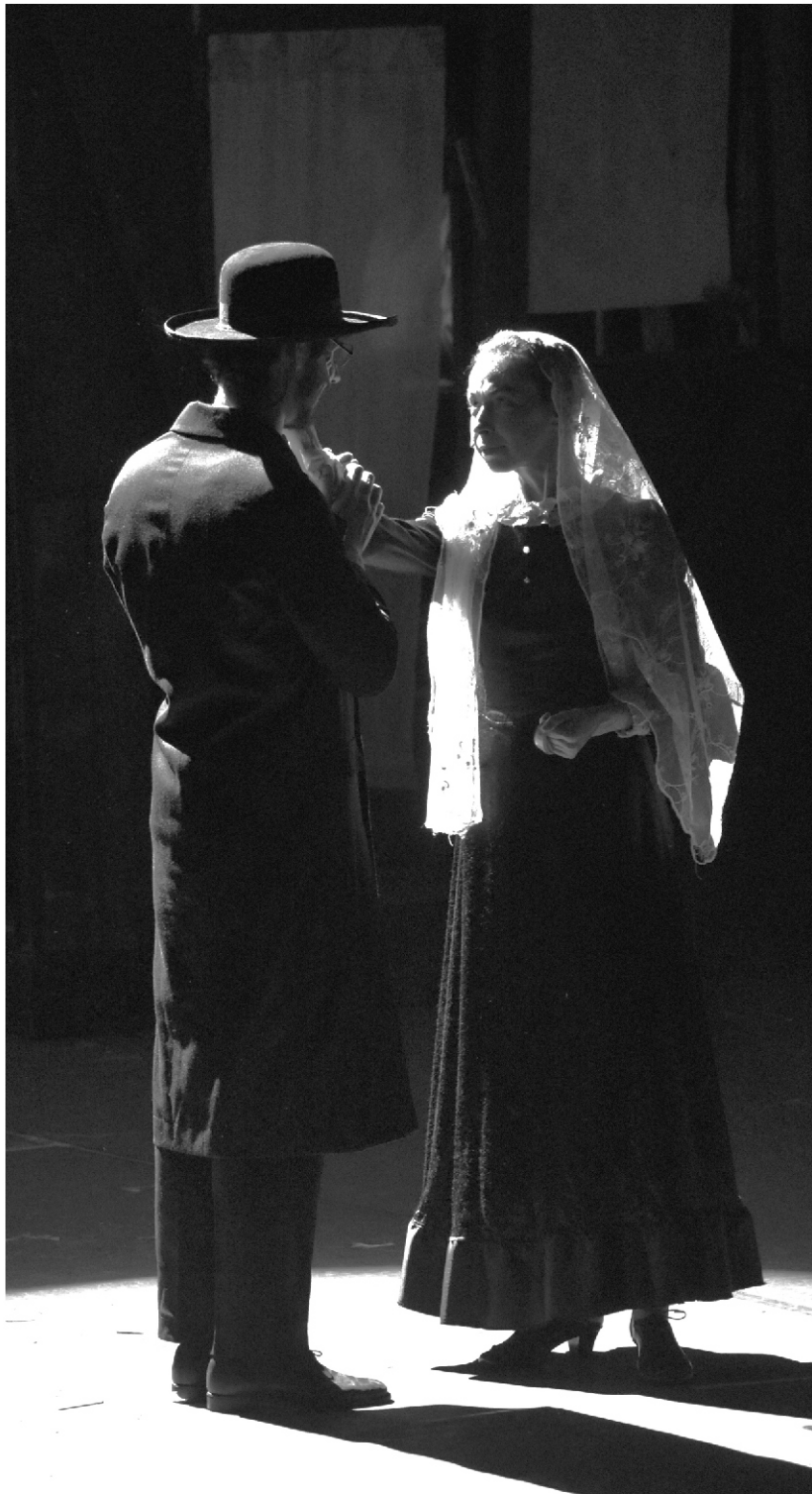

kisvárdai lapok

35. évfolyam 7. szám - 2023. június 30. péntek

*Sheldon Harnick – Jerry Bock – Joseph Stein:
HEGEDŰS A HÁZTETŐN
Csíki Játékszín, Csíkszereda
Rendező: Erwin Šimšensohn*

**Magyar
színházak
35. Kisvárdai
fesztiválja
2023. június 23 - július 1.**

„A társulat kitűnő formában áll színpadra. A színészek egytől egyig birtokolják igényes énekszólamukat, ami valljuk be őszintén, nem mindig önmagától értetődő egy sokféle műfajú repertoárt játszó színház tagságának esetében. Sok helyen előfordul, hogy egy alapvetően prózai darabokat játszó teátrum részint jegybevétel növelő és közönségcsalogató céllal műsorra tűz olyan operetteket és musicaleket, amik bár népszerűek és a néző fokozottan érdeklődik irántuk, de jócskán meghaladják a játszó zenei, énektechnikai, vagy éppen táncos képzettségét. Ez a csíki művészek esetében fel sem merül, sőt, a legkisebb bizonytalanság jele nélkül tolmácsolják a műnek a zsidó zenei motívumokra alapuló és a szólamokban előforduló kényes hangközlépeit, portamentóit és ritmusváltásait. A belépések pontosak, a frázisokat érzékenyen formálják, a duettekben zenei figyelemmel is egymás felé fordulnak, az együttesek pedig homogén, magvas hangzással szólalnak meg.”

Oláh Zsolt

Szakmai Klub – 2023. 06. 29.

Az Újvidéki Színház III. Richárdjáról beszéltek először a Szakmai Klubban. Balogh Gyula kritikus elsőként a Dejan Projkovszki rendezte előadás erős jelzésrendszerét emelte ki, amely egyfelől erős vizuális effektusokra, másfelől pedig intenzív színészi jelenlétre épült. A rendező szerinte nagyon színészcentrikus előadást hozott létre. A színpadra borított homokot nagyon sokrétűen használták a játékban, mondta Balogh Gyula, hozzátéve, például a homoksírra elhelyezett trónus igen szuggesztív képnek bizonyult. A címszereplő figurájának felépítése, árnyalása szempontjából fontos felütés volt az eleje, amikor az udvar „bulijából” kimaradt Richárd sértettségét megalapozza a rendező, de erős, mondhatni brutális epizód volt a történelmi diktatúrák beidézése a zenén keresztül – tette hozzá a kritikus. Szintén erőteljes gesztusa volt a színpadi világnak a meggyilkoltak megjelenése meztelen, véres testtel – mondta, és bár ez mindig problematikus a színpadon, ezúttal indokoltnak tűnt. Selmeczi Bea dramaturg azt emelte ki, hogy nem látott még olyan III. Richárd-feldolgozást, ahol a három női szereplő ennyire fókuszba került volna. A nők elutasító, eltaszító bánásmódja a főszereplővel egyúttal felvázolta azt a pszichés hátteret is, amelyből ez a zsarnoki természet megszületett. A dramaturg is kiemelte az előadás plasztikus, festményyszerű látványvilágát, valamint szót ejtett a fordítás régieségéről is. Ennek kapcsán kiderült, igazából nincs modern fordítása ennek a műnek, s ez nehézségek elé állította a társulatot, különösen, hogy egy macedón rendezővel dolgoztak együtt, aki nem fordított gondot a magyar fordítás milyenségére.

A Szakmai Klub következő etapjában a Szegedi Pinceszínház és az Aradi Kamaraszínház közös produkciójáról az Amadeusról esett szó. A hozzászólók mindegyike dicsérte az előadás stílusát és humorát. Kozma András dramaturg arról beszélt, egészen izgalmas formai készletből gazdálkodtak az alkotók, amelyvel a barokk esztétika groteszk parafrázisát sikerült létrehozniuk. Ebben a „kifordított világban” mintegy Salieri álomszerű látomásán keresztül láttuk a történetet, amely érdekes módon veti fel a zseni és a közepszer szembenállását. Arról is beszéltek a hozzászólók és az alkotók, hogy hogyan alakult ki ez a zse-

nikép napjainkra Mozarttal kapcsolatban, amelyhez éppen ez a darab is nagymértékben hozzájárult. Felkért hozzászólóként a két fiatal dramaturghallgató, Czene-Polgár Donát és Balogh Benjámint elsősorban az improvizáció kérdéseit boncolgatta az alkotókkal, különösképpen a rendezővel, Tapasztó Ernővel együtt. A rendező ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy minden előadásukhoz új szabályrendszert dolgoznak ki a játékot illetően, és ebben a rendszerben próbálják megvalósítani a játékot, ugyanakkor sok improvizatív elemmel is gazdagítják azt.

Ungvári Judit

Hagyomány örökké?...

Majdnem hatvan évvel ezelőtt nagy sikerű bemutatót tartottak a New York-i Broadway-n: az Imperial Theater színpadán először játszották Jerry Bock–Sheldon Harnick–Joseph Stein *Hegedűs a háztetőn* című musicaljét. A Sólem Aléchem művéből adaptált zenés darab azóta meghódította a világot, Magyarországon a nézők többsége elsősorban Bessenyei Ferenc, Huszti Péter és Dunai Tamás ikonikus szerepformálásai okán emlékszik Tevje, a tejesember alakjára. A musicalnek két értékes és jelentős színrevitelét láttam az utóbbi időben, Béres Attila 2019-ben bemutatott miskolci rendezését, valamint a Budapesti Operettszínház 2021-es premierjét, amit Bozsik Yvette állított színpadra. Miután a mű időről időre feltűnik a színházak műsorán, egy rendezőnek alapos indokkal érdemes elővennie. Azon túl, hogy minden alkalommal számíthat a sikeres fogadtatásra, célszerű, ha néhány érvényes gondolata is támad a valóban fontos, tragikus és szívszorító történettel kapcsolatban.

Essék szó legelőbb a Csíki Játékszín előadásának érényeiről. A társulat kitűnő formában áll színpadra. A színészek egytől egyig birtokolják igényes ének-szólamukat, ami valljuk be őszintén, nem mindig önmagától értetődő egy sokféle műfajú repertoárt játszó színház tagságának esetében. Sok helyen előfordul, hogy egy alapvetően prózai darabokat játszó teátrum részint jegybevétel növelő és közönségcsalogató céllal műsorra tűz olyan operettek és musicaleket, amik bár népszerűek és a néző fokozottan érdeklődik irántuk, de jócskán meghaladják a játékosok zenei, énektechnikai, vagy éppen táncos képzettségét. Ez a csíki művészek esetében fel sem merül, sőt, a legkisebb bi-

zonytalanság jele nélkül tolmácsolják a műnek a zsidó zenei motívumokra alapuló és a szólamokban előforduló kényes hangközléseit, portamentóit és ritmusváltásait. A belépések pontosak, a frázisokat érzékenyen formálják, a duettekben zenei figyelemmel is egymás felé fordulnak, az együttesek pedig homogén, magvas hangzással szólalnak meg. Az előadás zenei átírata Bene Zoltán zenei vezető érdeme, akinek irányításával pregnánsan játszik a néhány fős zenekar is. Bodor Johanna kihozta a legtöbbet a táncolókra szabott koreográfiákból, akik értelemszerűen inkább az első részben aratnak megérdemelt sikert. Egyszóval: a színpadon lévők ihletettségéből fakadón a nézők néhány igazán szív-bemarkoló pillanat tanúi lehetnek tegnap este.

Akkor hát – kérdezheti joggal bárki – mégis, miért a kissé kesernyés százíz? Legfőképpen azért, mert Erwin Šimšensohn rendező a megszokott, évtizedek óta sokszor látott Hegedűs a

háztetőn-klisékből dolgozik. A díszlet több, korábbi feldolgozáshoz hasonló, és jelmezek stílusa is szintén sok előadásból ismerős lehet. A díszletelemek és a szereplők mozgását figyelve, Šimšensohn most inkább egyfajta színpadi közlekedési forgalomirányítónak tűnik, mint a saját gondolatai megvalósítására törekvő színházi alkotónak. Pedig nem kispályás, a Konstancai Állami Színház főigazgatója, számos jelentős színházban rendez, sőt még egy UNITER-jelöléssel is büszkélkedhet. Első musical rendezésében azonban, mondhatni néma marad, nem szól a kiváló román és magyar kortárs színház nyelvében. Távol álljon tőlem, hogy elvitassam a jogot és a lehetőséget a klasszikusabb, hagyományosabb felfogású előadások létrehozására, de ha már ilyen jó énekes színészi csapattal találják szembe magukat, mint a Csíki Játékszín társulata, az alkotók igazán megérezhetnének valamiféle színházi „vérszagot”.

Oláh Zsolt

Tevje cipője

A *Hegedűs a háztetőn* klasszikus. Játszották a Broadway-n, a világ legnevesebb színházai-ban, sikere töretlen maradt. Miért? Milyen terhek nehezednek a főszerepet játszó színészre? Mik a nehézségek, izgalmak, adott esetben elvárások, ha valakire az a feladat hárul, hogy eljátssza ezt az édes terhet jelentő figurát? Kányádi Szilárdal beszélgettem, a Csíkszeredai Csíki Játékszín előadása kapcsán.

C-P. D.: Mi jelentette a legnagyobb kihívást számodra Tevje megformálásakor?

Kányádi Szilárd: Mikor szembe-sültem azzal, hogy ezt a szerepet kell eljátszanom, akkor egyből azon kezdtem el gondolkodni, hogy honnan tudnám megfogni, honnan kellene közelítenem és egyáltalán mi az első lépés afelé, hogy ezt a szerepet felvegyem. Másfelől rám nehezedett az a nyomás is, hogy mekkora nevek, sztárok játszották már el ezt a szerepet, egytől egyig kiváló színészek, köztük a társulat egy általam nagyon nagyra tartott tagja is. Azonban hála az alkotócsoport támogatásának, ezt a nyomást magam mögött tudtam hagyni. Mindemellett úgy gondolom, hogy fiatal vagyok ehhez a szerephez, és amikor előadásfelvételeken figyeltem, hogy a korábban említett sztárok, kollégák alakítják Tevjét, ez még inkább igazolást nyert, mégsem riasztott el. Az ő színészi megoldásaikat le kellett fordítanom a saját magam nyelvére, hogy az én számból is hitelesnek hassanak a szövegek. Arra is oda kell figyelnem, hogy a sokadik előadáson se váljon modorossá a játékomban. Összes-

ségében meg kellett találnom a saját Tevjémet és ez azt hiszem sikerült is.

C-P. D.: Mi az, amit szerinted, mint alkotó szerint, 2023-ban mondani tud a Hegedűs a háztetőn? Hogyan aktuális ez az anyag?

Kányádi Szilárd: Egyfelől a pró-bafolyamat idején már zajlott a háború. Ilyen értelemben volt egy durva összecsengés a valós világ eseményeivel, de ezt sajnos nem tudtuk irányítani. Arról pedig beszéltünk a rendező kollégával, hogy az előadásban megjelenő alapvető emberi szituációkból fakadó érzelmek mindig érvényesek lesznek. Amikor egy színház ezt az előadást a műsorára tűzi, akkor magára veszi egyfelől a valós eseményekkel folytatott önkéntelen párbeszéd terhét, másrészt, hogy az előadásban a már említett, örökérvényű szituációkat felfedezi és elmélyíti, és ezzel hat a mindenkori nézőre. Ettől mindig élő lesz ez az anyag és nem is tud más lenni.

C-P. D.: Az előadás visszatérő motívuma a hagyomány és annak tisztelete. Milyen viszonyban áll ez szerinted a mai átlagember hagyománytiszteletével?

Kányádi Szilárd: Érdekes a hagyomány, mint motívum. A mai világban egyre inkább azt látom, hogy a hagyományaink átalakulnak és ezáltal ki is kopnak a köztudatból. Azok a hagyományok, amiket mi még gyerekkorunkban láttunk, megtapasztaltunk, mára már kifakultak. Ezért nagyon fontos ezzel a kérdéssel kezdeni vala-

Kányádi Szilárd

mit, hogy mit jelent a hagyomány ma. Biztos választ én sem tudok rá adni, mert azt éljük meg, hogy semmit. Vannak, akik ápolják, az általuk fontosnak tartott hagyományokat és van, aki meg egyszerűen kimarad ebből a folyamatból, vagy teljesen szembe megy vele, azt mondja, hogy őt csakis az új érdekli. Viszont a hagyományaink mindig az alapját fogják képezni az elkövetkező újnak. Erre is kitér az előadás, hiszen Tevjén keresztül ezt a folyamatot mutatja meg. Ha nem tartjuk meg a hagyományainkat, akkor nem tudunk megteremteni valami mást, valamit, ami addig nem volt, de ha nem engedünk teret a változásnak, akkor az maradsághoz vezet. Tevje a mindenkori hétköznapi ember, aki a történelem sodrában a maga alkalmazkodóképességével emelkedik ki társai közül és meg tudja mutatni nekik a hagyományőrzés sokféleségét.

Czene-Polgár Donát

„Feküdtem ott apám kezével a kezemben”

Azt, hogy egyéni szinten valaha fel lehet-e dolgozni a háború okozta traumákat, a jelen helyzetre nézvést is fontos kérdés. A válasz nyilván egy-egy túlélő, egy-egy menekült habitusán, megküzdési stratégiáján múlik. Ebben a folyamatban bírhat – nem közhelyes értelemben – a művészet is terápiás jelleggel, akár az alkotó, akár a befogadó szempontjából.

Talán épp ez utóbbi miatt a húsz éve véget ért délszláv háborúról az elmúlt évtizedekben több olyan művészeti alkotás is készült, amely egy-egy vegyes nemzetiségű család életében bekövetkezett tragédia láttatásával segítheti az akkori borzalmak megértését és feldolgozását. Bevallom őszintén, hogy amikor a Magyar Színházak 35. Kisvárdai Fesztiválja programjában a Pinceszínház jóvoltából Ad de Bont Mirad, egy fiú Boszniából című drámájának színpadi adaptációjával találkoztam, először egy, témájában és hatásosságában is hasonló film, a Vér és méz földjén jutott eszembe. Hisz abban is egy vegyes nemzetiségű, egy szerb férfi és egy muszlim nő szerelmének vet véget a háború, ahogyan a Pinceszínház előadta darabban is félthetjük a vegyes házasságban élő muszlim Djuka és horvát Fazila kapcsolatát. Na meg az unokafivérük, Mirad sorsáért is aggódhatunk, akinek az anyját például egy olyan megerőszkoló táborba hurcolják, amilyenbe az Angelina Jolie rendezte film muszlim főhősnőjét is vitték.

Ám a filmmel ellentétben itt az édesanya tragikus sorsa elsősorban a fia, Mirad sorsa felől lesz izgalmas. Az árván(?) maradt tizenhárom éves fiú szemszögéből, aki a szülővárosából, a szer-

bek lebombázta muszlim Fočából előbb a nagybátyjéknál, Djukáéknál próbál menedékre lelteni, majd Hollandiába menekül. És sokáig nem is tudják, mi van vele, miközben Djuka és Fazila élete is rendkívül nehéz és tragikussá válik Szarajevóban. A pinceszínházi adaptáció rendezője, Siflis Anna ennek a családtörténetnek a láttatását úgy bízta mindössze három színészre – a Tóth András alakította Miradra, a Nagyabonyi Emese megképezte Fazilára és a Ricz Ármin játszotta Djukára -, hogy a játékuk mentén a délszláv háború megannyi szereplője és elszenvedője is ott kísért a nézők közé épített színpadon. És a drámai mondanivaló befogadása szempontjából ez esetben véleményem szerint valóban szükséges az, hogy ennyire közel üljünk a szereplőkhöz: a három családtag, és még jó néhány megidézett, jó értelemben véve sztereotipikussá tett, mert egy háború szükséges „velejárójaként” ábrázolt személy atmoszférájába, életérzésébe így, ilyen közlől tudunk mi is igazán beférkőzni, és például a bőrünkön érezni, amikor Mirad a kishúgát, vagy épp az apját veszíti el, s az „apja kezével a kezében” érti meg, hogy felmenője nincs többé. Vagy azt, amikor a

muszlim Djukát fogva tartó férfi – bár szerbül mondja –, de engedtesse meg, hogy magyarul írjam ide: Djukával nyilatja tisztára a cipőjét...

Az érzékeny és szemléletes színeszi játék ráadásul a Balic-család történetét kitágítva a konfliktus gyökeréről is számot ad, s ezzel az eddigi ismereteinket is tovább bővíti. Például azzal, hogy közli: a valósi ellentétekre „egyszerűsített” konfliktus fals, hisz a Bosznia-Hercegovinában élő, ortodox szerbek által támadott muszlimok nagy többsége – a szocializmus hagyományát folytatva – ateista volt... Csak egyszerűbb volt azt hinni, hogy Allahot imádja, és ezzel ürügyet találni az ellene érzett gyűlöletre. S ahol a vallásosság mondvacsinált ürüggyé képes válni, a nyelv, mint fontos identitásképző elem sérülésén, sőt megszüntén már nincs is mit csodálkozni. Amivel a mai helyzet sajnos szintén korrelál: Djuka hasonló módon nem beszélhet többé szerbhorvátul, ahogy ma az orosz határ mentén élők kevert orosz-ukrán nyelvét is egyre kevesebbet lehet hallani...

„Vannak kibeszéletlen dolgok”

Megrázó történetet tár elénk Ad de Bont *Mirad, egy fiú Boszniából* című művén keresztül a Pinceszínház társulata. A produkció címszereplőjét, Ricz Ármint személyes érintettségéről is kérdeztük az előadás után.

Ad de Bont, holland szerző prózája alapján készítettétek az előadást, melynek története a délszláv háború idején játszódik. Mi motivált benneteket az anyag választásában?

A rendezőnk, Siflis Anna választása volt. Elsődleges kapcsolódásunk ehhez az anyaghoz, szövegmasszához, hogy a három színész közül ketten a Vajdaságból érkezünk, ott születtünk. A gyermekkorunk meghatározó motívuma volt az akkori háború. Önkéntelenül is beopta magát az életünkben a háborúnak a tudata, miután közvetlen élmény számunkra. Egyfajta feldolgozási folyamat is lezajlott bennünk a próbák során.

Mit gondolsz a háború emlékezetéről? Milyen módon kell megőrizni az emléket, hogyan kell beszélni róla?

Talán az egyéni és személyes megéléseket kell bemutatni, az emberi történeteket. Én a személyes vonatkozásaimmal tudok dolgozni, vagy beszélni erről a témáról, a gyermekkori traumák feldolgozásáról. Az előadás kapcsán jöttem rá, hogy bennem is vannak kibeszéletlen dolgok. Furcsa élmény bennem az, ami ott volt, szinte romantikus emlékek jutnak eszembe. Nyilván ez kapcsolódik ahhoz, hogy gyermekként tapasztaltam meg azt a tragikus világot. Gyakran voltak például áramkorlátozások, esténként a család egy-egy gyertya köré gyűlt a sötétben és imádkoztunk. Pozitív emlék számomra, hogy mennyire közel voltunk akkor egymáshoz. Fontos volt figyelni a bajra,

és arra, hogy hol és mit tudunk segíteni egymásnak, miközben a brutalitás vesz körbe. Édesapám orvosként vett részt a háborúban, a hiány és az érte való aggodás is egy alapélmény abból az időszakból. Ez persze, már egy sokkal nehezebb emlék.

Ezek után nem egyszerű áttérni a szakmai kérdésekre. Mi vezetett titeket, mikor dramatizáltátok a prózai szöveget?

A több helyszínen és szalon futó cselekményt filmszerű jelenetszerkesztéssel próbáltuk megoldani. Emellett egy nagyon intim, puha, érzékeny világot akartunk teremteni, ahol vallomásszerűek a megszólalások, ezért több, hosszabb epikus mesélő megszólalásokra bomlik a szöveg. Ezekből alakulnak ki aztán dialógokra épülő jelenetek. A tér adott volt, a Pinceszínház nagyon szűk és zárt tere, amely segítette, hogy a történetek, a szereplők érzelmeinek rekonstruálásakor kialakuljon egy nagyon közvetlen, bensőséges, intim közösség a nézőkkel. Fontos, hogy saját élményeinket a közönséggel együtt egészen testközelből tudjuk újra megélni. Ez a fajta intimitás volna az előadás célja, ez határozza meg a leginkább.

A szűk, kifutószerű játszóteren egymással szemben helyeztétok el a nézőket, olyan megvilágítással, hogy ők lássák egymást, mi volt ezzel a célotok?

Az, hogy mikor mi ott vagyunk a színpadon és játszunk, akkor ők is részt vegyenek az aktusban, lássák egymás arcát, figyeljék és érezzék egymás reakcióit, így legyenek egy közösségi élmény részesei. Olyan fajta zártságot akartunk teremteni, ahol nincsen kibúvó a másik tekintete alól, nincsen menekülés a téma és az aktus előtt. Legyen ez a menekülés lehetősége nélküli szembesülés a játszó és a néző között.

Ricz Ármint Mirad szerepében

A filmes dramaturgiát zenével tördeltétek?

Igen, a jelenetváltásokhoz a szláv népzeneből kerestünk dalokat, sőt a zenevilága az előadásnak kizárólag a „puskaporos hordó” zenei motívumaiból épül. Ezek a dallamok egyszerre foglalják magukban a háborúban vitézkedő, hősieskedő attitűdöt és a háború miatt megélt mély fájdalmat.

Ez az első fesztiválotok az előadással?

Nem, először Győrben voltunk az Öt Templom Fesztiválon, ez a második alkalom, és a Theater lesz még Szegeden a nyáron, ahol láthatnak minket.

Felmerült a lehetősége, hogy a kisvárdai fesztiválon legyen a színművészetiseknek egy saját szekciója. Sajnos ez teljesen nem jött létre, de ez diákelőadásként van feltüntetve és a kolozsvári egyetemisták is hoztak előadást. Mennyire érzed a hiányát egy hallgatói fórumnak?

Az az egyik legnyitottabb állapot, mikor az ember egyetemista. Én most végzem Marosvásárhelyen Bocsárdi László mester szakos osztályában. Mindenféle színházi gondolkodást, játékkulcsot próbálunk felszippanítani. Ebben az állapotban nagyon nagy szükség van az ilyen találkozásokra.

Varga-Amár Rudolf

Bocicsoki, vagy sportszelet? (folytatás)

Amennyiben nem vesszük komolyan a viccet, nem csinálunk élet-halál kérdést a szórakoztatásból, akkor a műfaj elsilányodik. Miután a hozzáértők közül kevesen látnak perspektívát vándorló musical-előadások, vígjátékok létrehozásában, a kevésbé hozzáértők hakni darabjai töltik fel a légüresteret. Meglepő módon ezek profitábilis produkciók: olyan helyeken játszák őket, ahol ritkán vannak teátrális események, kvázi a választási lehetőség hiányában a közönség jegyet vesz és meglekint a művet. Reménység szerint jól is szórakozik, nevet, együtt van a barátokkal, családdal. A cél teljesül, a kérdés, hogy milyen minőségben? A humor természetesen nem diktálható, a nevetés ösztönösen előtörő gesztus, érzelmi megnyilvánulás. Nincs is szükség a nevetést kiváltó esemény esztétikai vizsgálatára. Na, de mégis. A szórakoztatóipar egyre primitívebb tematikákkal, egyre banálisabb helyzetekkel, egyre agresszívebben hatást keltő eszközökkel dolgozik, mind a színházi-, tévés-, vagy irodalmi műfajokban. Talán emiatt intézzük el ezt a témát szakmai körökben egyetlen vállrándítással, vagy egy lesajnáló nagy sóhajtással mikor azzal kell szembesülni, hogy sokkal nagyobb tömegek mennek önként és szabadon az ilyen „mókás” előadásokra, mint ahányan a művész színházi előadásokra járnak. Igazából az nem is lehet művészet, sőt talán sokunk úgy gondolja nem is színház. Márpedig komoly közönséggel rendelkező teátrális eseményekről van szó.

Sokszor felmerül bennem a kérdés a kultúra kapcsán, hogy miből lesz a cserebogár? Kiválasztott művészek, médiumok fülébe súgják az angyalok, vagy

az adott közösségek mindennapjaiból, mindennapi érzelmeiből, gondolataiból organikus kiváló produktum? Produktum-e egyáltalán? Műalkotások összesége, vagy közösségek szokásai, viselkedésformái, a közösség lélegzése? A kultúrát a magasan művelt kultúremlékek birtokolják és diktálják, vagy az utca emberének ízlése határozza meg? Véleményem szerint egyik sem. E szélsősége sarokpontok közötti folyamatos dialógus lenne talán a válasz. A 20. század eleje, az avantgárd izmusok megjelenése óta a magas- és alacsony-kultúra egyre jobban összemósodik, egyre szabadabban táplálkozik egymásból. Azt gondolom, hogy erre a társadalmaknak nagy szüksége van, hogy tagjai minél könnyebben kommunikálhassanak egymással, ne keletkezzenek emiatt is szakadékok.

Ezek a kérdések merülnek fel bennem annak kapcsán is, hogy az „alacsony” színházi előadásokra lehet mégis ráférne egy kis diktálás, mert a probléma nem abban van, hogy egy előadás csak nevetetni akar, hanem azzal, hogy ez gyakran giccsbe hajló minőségben kerül megvalósításra. Szükség lenne, hogy ezeket elfogadjuk egy szinten a „magas-művész” színházi előadásokkal, hogy bizalommal és megbecsüléssel forduljunk feléjük és hogy minél több szakavatott alkotó forduljon a műfaj felé. Fontos lenne, hogy a nevetés mögött mégis csak kialakuljanak értékek, esztétikus világban érezhessük magunkat, hogy a hazatérő közönségnek felemelő könnyedségben legyen része, ne pedig fogsorvadást és cukorbetegséget okozó traktálásban.

A kisvárdai fesztiválon egyfelől örömmel tapasztalom, hogy fo-

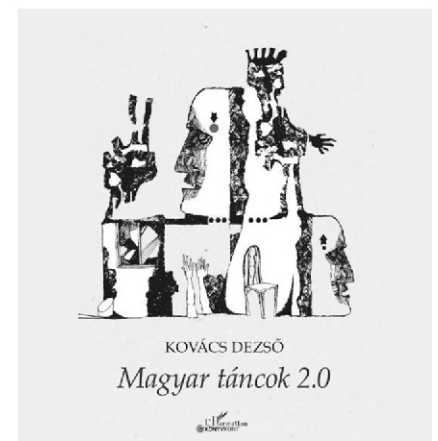
lyamatosan vannak szórakoztató előadások, lehetőséget kapnak a jelenlétre, ugyanakkor a versenyprogramba nem kerülnek be, a szakmai konferenciákon és fórumokon nem kerülnek szóba. Olyan, mintha párhuzamosan folyna egy minifesztivál, a fesztivál keretein belül, kimondatlanul is kizárva abból. Jó lenne, ha ez változna.

Bocicsoki, vagy sportszelet? Jó lenne tornázni egy picit, hogy utána megengedhessük magunknak a bocicsokit is.

Varga-Amár Rudolf

Könyvajánló

A kritikusoknak szóló workshop egyik mentora, Kovács Dezső új kötetben közli színházi témájú írásait. A *Magyar táncok 2.0 – Esszék, kritikák* című új kötetében színészportréiból nyújt át egy csokornyit a szerző - a magyar színház emblematikus alkotóiról, Haumann Pétertől Törőcsik Mariig, Keresztes Tamástól Pálffy Tiborig. *Esszéi, kritikái főként a kétezer-tízes évek előadásairól tudósítanak, magyarországi és határon túli műhelyekről, Kolozsvártól Sepsiszentgyörgyig, Vásárhelytől Temesvárig, Nagyváradig, Újvidékig. A válogatás nem kínál átfogó összefoglalást, csak szubjektív krónikákat...*

Mai program

10:30 – VIEWPOINT – WORKSHOP
„ZÁRSZÁMADÁS”

Betekintés az egyhetes műhelymunka tevékenységébe.

A résztvevők ízelítőt adnak a Bélei Marcel és Kozma Gábor Viktor vezette színésztréning munkájából.

Helye: KVMK Pódiumterem

11:00 – Szakmai Klub

(beszélgetés az előadásokról)

Moderátor: Németh Fruzsina Lilla

Hegedűs a háztetőn: Kovács Dezső

Mirad, egy fiú Boszniából: Kozma András, Selmeczi Bea

Helye: KVMK pódiumterem

13:00 – Villám-workshop
kritikusai mesterkurzus

Vezeti: Szabó Réka és Kovács Dezső

Helye: KVMK Pódiumterem

18:00 – ÉLŐHOMOK - Képek Tolnai Ottó és Petrik Pál motívumai alapján.

(versenyprogram) Rendező: Mezei Kinga (1h 15' egyben) A Novem Színházi Szervezet, a Zentai Magyar Kamaraszínház és a magyarkanizsai Regionális Kreatív Műhely közös produkciója.

Helye: Művelődési Központ színházterme

20:00 – Martin McDonagh: LEENANE SZÉPE (versenyprogram)

R.: Barabás Árpád (1h 30' egyben; 14+)

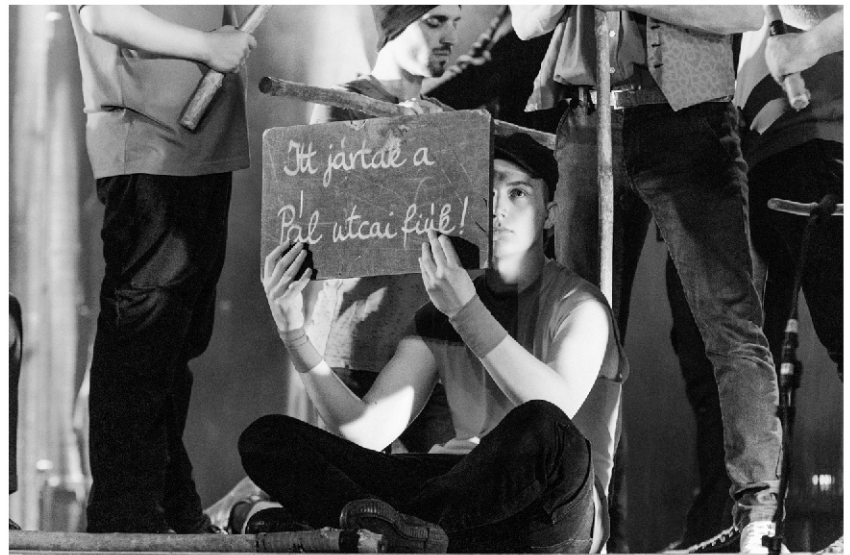
Tomcsa Sándor Színház, Székelyudvarhely

21.00 – CSAK EGYETLEN SZÓ

Zenés műsor Nagy Sándor, Mészáros Árpád Zsolt, Peller Anna, Szerényi László és Vágó Bernadett közreműködésével.

Helye: Refi Színpad

Dés László - Geszti Péter - Grecsó Krisztián - Molnár Ferenc:
A PÁL UTCAI FIÚK Pannon Várszínház

kisvárdai lapok

A Magyar Színházak 35. Kisvárdai Fesztiváljának napilapja

Főszerkesztő:
Ungvári Judit

Segéd-szerkesztő:
Ráthonyi Sára

Fotók:
Tugya Vilmos
Ráthonyi Sára

Nyomdai előkészítés:
Kóczon Nikolett

Nyomdai kivitelezés:
Imi Print Nyomda

Felelős kiadó: Nyakó Béla
ISSN 1587-8325

www.kisvarda.szhaz.hu

A Magyar Színházak 35. Kisvárdai Fesztiváljának támogatói:

Déryné
program